

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Кваліфікаційна робота

з теми: **ЕМОЦІЙНІ КОНЦЕПТИ В ІДИОМАТИЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Виконавець: здобувач другого
(магістерського) рівня вищої освіти
Групи Ang1-M24z
Спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська) за освітньо-
професійною програмою «Середня освіта
(Англійська мова і зарубіжна література)»
Руй Наталія Сергіївна

Керівник: Свідер І. А., кандидат філологічних
наук, доцент кафедри англійської мови

Рецензент:, кандидат філологічних наук,
доцент, доцент кафедри

Кам'янець-Подільський – 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОСТІ В ЛІНГВІСТИЦІ	6
1.1. Поняття емоційності, емотивності та експресивності у лінгвістиці	6
1.2. Емоційність як когнітивно-семантична категорія.....	14
1.3. Емоційний концепт: лінгвістичні підходи до вивчення	18
Висновок до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНИХ КОНЦЕПТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ІДІОМАТИЦІ	27
2.1. Вербалізація емоцій засобами фразеології	27
2.2. Класифікація емоційних концептів в англійській ідіоматиці.....	31
2.3. Лінгвокультурна специфіка вираження емоційних концептів в англійській ідіоматиці	36
Висновок до розділу 2	41
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕМОЦІЙНИХ КОНЦЕПТІВ В АНГЛІЙСЬКИХ ІДІОМАХ	43
3.1. Вербалізація емоційного концепту JOY в англійських ідіомах.....	43
3.2. Вербалізація емоційного концепту SADNESS в англійських ідіомах.....	47
3.3. Вербалізація емоційного концепту ANGER в англійських ідіомах.....	51
Висновок до розділу 3	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66

ВСТУП

Актуальність теми. Емоційність є невід’ємною складовою людського спілкування та мислення, що визначає способи вираження внутрішнього стану через мову. Особливе значення у дослідженні емоційного вираження має ідіоматична мова, оскільки ідіоми відображають культурно обумовлені моделі переживання емоцій, передають соціальні, когнітивні та комунікативні аспекти людської психіки. В англomовному середовищі вивчення емоційних концептів у ідіоматиці дозволяє глибше зрозуміти не лише мову як систему, а й культурно-семантичні картини світу, властиві носіям мови.

Актуальність теми зумовлена зростанням значення міжкультурної комунікації, інтересом до когнітивної лінгвістики та прагненням дослідити мовні засоби, що дозволяють передавати емоційні переживання. Аналіз емоційних концептів у англійських ідіомах сприяє виявленню закономірностей когнітивно-семантичної організації емоційного знання та особливостей вербальної репрезентації емоцій у мовленні.

Стан наукової розробки проблеми свідчить про значний інтерес до лінгвістичного вивчення емоцій у мові. Питання емоційності та експресивності у мовознавстві розглядаються низкою дослідників, серед яких Барнякова В. М., Галаган В., Гарбера І. В., Красовська І. В., Кемінь У. В., Чайковська Є. Ю., Шамаєва Ю. Ю. Разом із тим, комплексне дослідження емоційних концептів у контексті англomовної ідіоматики залишається недостатньо вивченим і представлене у роботах переважно окремих авторів, таких як Кольцова О. С., Малярчук О. В., Ковечшес З., Сабо П., Трантеску А.-М., Рейсс Г., Аверіл Дж. Ця обмеженість досліджень визначає наукову новизну та актуальність даної роботи, спрямованої на систематизацію та узагальнення знань про взаємозв’язок емоційних концептів і фразеологічних одиниць сучасної англійської мови.

Об’єктом дослідження є англomовна ідіоматика.

Предметом дослідження виступають емоційні концепти JOY, SADNESS, ANGER та способи їх вербалізації в англійських ідіомах.

Мета роботи – з’ясувати специфіку вираження емоційних концептів у англійській ідіоматиці та виявити закономірності їх когнітивно-семантичної організації.

Відповідно до поставленої мети передбачено вирішення таких **завдань**:

1. Розглянути теоретичні визначення емоційності, емотивності та експресивності у лінгвістиці.
2. Дослідити когнітивно-семантичні характеристики емоційності та визначити її роль у структурі мовних концептів.
3. Описати основні лінгвістичні підходи до вивчення емоційних концептів.
4. З’ясувати особливості вербалізації емоцій засобами фразеології.
5. Здійснити огляд класифікації емоційних концептів в англійській ідіоматиці.
6. Визначити лінгвокультурну специфіку вираження емоційних концептів в англійській ідіоматиці.
7. Проаналізувати шляхи вербалізації емоційних концептів JOY, SADNESS, ANGER в англійських ідіомах.

Методи дослідження. У роботі ми застосували *описовий метод*, що забезпечив систематизацію теоретичного матеріалу та характеристики основних понять; *структурно-семантичний аналіз* для виявлення формальних і змістових особливостей фразеологічних одиниць; *когнітивно-інтерпретативний метод* для реконструкції структури емоційних концептів і виявлення їхніх смислових ознак; *лінгвокультурологічний аналіз* для встановлення культурно обумовлених компонентів концептів; *метод вибірки та фразеографічного аналізу* для добору й опрацювання фразеологічного матеріалу з словників.

Матеріалом дослідження складає корпус англійських фразеологічних одиниць, що вербалізують емоційні концепти JOY, SADNESS, ANGER, відібраних із лексикографічних джерел: сучасних фразеологічних словників, електронних корпусів англійської мови.

Елементи наукової новизни одержаних результатів. У роботі здійснено комплексний когнітивно-семантичний аналіз вербалізації емоційних концептів JOY, SADNESS, ANGER в англомовній ідіоматиці; уточнено зміст поняття емоційного концепту у контексті фразеології; визначено лінгвокультурні доміанти репрезентації базових емоцій у сучасній англійській мові; запропоновано узагальнену класифікацію моделей ідіоматичного вираження емоцій, що враховує образні, семантичні та культурні компоненти.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у подальшому розвитку положень когнітивної лінгвістики, фразеології та лінгвокультурології щодо структури й функціонування емоційних концептів. Отримані результати поглиблюють уявлення про механізми емоційної категоризації у мові та можуть бути використані для уточнення теорії концептуального аналізу, семантики фразеологізмів, а також у подальших дослідженнях емоційності й мовної картини світу.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження були представлені автором на *XIII Міжнародній студентській інтернет-конференції, 2-4 квітня 2025 року* (м. Кам'янець-Подільський).

Публікації. Руй Н. С. Емоційні концепти в ідіоматиці англійської мови. *Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти: матеріали XIII Міжнародної студентської інтернет-конференції, 2-4 квітня 2025 року* [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. С. 53-56. URL: <https://drive.google.com/file/d/1w0FXcwGoVgj3FKDgVo0SNTAIIUueCPV/view>

Структура роботи. Кваліфікаційна робота обсягом складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків та списку використаних джерел, який налічує 65 позицій.

ВИСНОВКИ

Таким чином, на основі проведеного дослідження в кваліфікаційній роботі можна сформулювати такі висновки.

1. Розглянуто теоретичні визначення емоційності, емотивності та експресивності у лінгвістиці. Аналіз наукових джерел дав змогу встановити, що поняття емоційності, емотивності та експресивності посідають важливе місце в сучасній лінгвістиці й відбивають різні аспекти мовного вираження почуттів. Емоційність розглядається як природне, спонтанне відображення емоційного стану людини в мовленні, що проявляється незалежно від наміру мовця. Емотивність, на відміну від емоційності, визначається як мовне вираження емоцій, яке реалізується свідомо та виконує комунікативні й прагматичні функції. Експресивність пов'язується з посиленням виразності висловлювання, його інтенсивності й оцінності, що забезпечує емоційний вплив на адресата.

Порівняльний аналіз цих категорій засвідчує, що вони не є тотожними, але функціонують у тісному взаємозв'язку. У сукупності ці категорії відображають багатовимірність емоційного компоненту мови й визначають специфіку семантичного та прагматичного навантаження одиниць, що містять емотивний зміст.

2. Дослідження когнітивно-семантичних особливостей емоційності показало, що вона виступає однією з ключових категорій у процесі формування мовних концептів. Емоційність бере участь у структуруванні концептуального змісту, оскільки будь-яка емоція репрезентує суб'єктивну оцінку явища, яку мова фіксує й передає у вигляді певних смислових ознак.

У структурі емоційних концептів емоційність виконує функцію смислового ядра, яке акумулює основні оцінні, образні й культурно зумовлені характеристики. Її когнітивна роль полягає у формуванні специфічних моделей категоризації емоцій, що відбивається у способах метафоризації, асоціативних зв'язках та семантичних опозиціях.

3. Емоційний концепт у сучасній лінгвістиці постає як багаторівнева ментально-мовна структура, що поєднує образні, понятійні та ціннісні складові. Він не лише відтворює когнітивні моделі осмислення світу, а й виражає емоційно-оцінне ставлення людини до дійсності. Його реалізація в лексиці, фразеології, метафоричних і метонімічних моделях засвідчує тісний зв'язок між мовою, культурою та психологією. Аналіз емоційних концептів здійснюється в межах кількох лінгвістичних парадигм – структурної, функціональної, когнітивної та лінгвокультурологічної. Комплексне поєднання цих підходів дозволяє повноцінно описати механізми вербалізації емоцій у мові та визначити специфіку репрезентації емоційних концептів в англомовній ідіоматиці.

4. Фразеологізми є одним із найвиразніших засобів передачі емоцій в англійській мові, оскільки поєднують лаконічність, образність і культурну конотацію. На відміну від окремих прикметників чи дієслів, вони передають складні емоційні стани через метафоричні конструкції, що формують відповідний настрій висловлювання та підсилюють його експресивність. Емоційні концепти розглядаються як культурно опосередковані уявлення про переживання, а фразеологізми – як їх стабільні мовні репрезентанти.

Структурно фразеологізми характеризуються метафоричністю, фіксованістю компонентів та стилістичною специфікою. Їхнє використання виконує не лише семантичну, а й стилістичну та прагматичну функції, посилюючи емоційність тексту та впливаючи на адресата. Таким чином, фразеологізми становлять універсальний засіб вербалізації емоцій, поєднуючи когнітивні, культурні й комунікативні аспекти мовлення.

5. Здійснена класифікація емоційних концептів в англійській ідіоматиці виявила, що у межах типології виокремлюють емоційні концепти: 1) **За типом емоції:** *Ядерні:* anger, fear, sadness, joy. *Вторинні:* surprise, irritation, relief. *Оцінні:* shame, guilt, pride. 2) **За механізмом творення:** *Метафора:* Emotion is Heat: see red, boiling with rage. Emotion is Container/Fluid: burst with joy, on cloud nine. Emotion is Physical Force: heart in one's mouth. *Метонімія:* cold shoulder (байдужість), lose face

(сором). 3) **За інтенсивністю / полярністю:** Напр., *see red* – інтенсивний прояв гніву; *feel blue* – низькоінтенсивний сум.

6. Аналіз лінгвокультурної специфіки англійської ідіоматики показав, що емоційні концепти в сучасній англійській мові формуються у тісному зв'язку з культурними моделями, соціальними нормами та національними цінностями англоспівного суспівства. Ідіоми не лише номінують емоційні стани, але й кодуують культурно типовий спосіб їх переживання. Доведено, що фразеологічні одиниці містять не лише буквальний або переносний зміст, а й культурний сценарій емоційної поведінки, усталений у певному суспівстві. Ідіоми функціують як інструменти передачі колективного досвіду та культурних стереотипів, що узгоджується з положенням про концепти як культурно опосередковані структури.

Застосування лінгвокультурного підходу дає змогу виявити закономірності концептуалізації емоцій у англоспівній культурі та сформувати цілісне уявлення про емоційний світогляд носіїв англійської мови.

7. Емоційний концепт JOY має багатовимірну структуру, що відображається в англійській фразеології через розгалужену систему концептуальних метафор. Найпродуктивнішими є моделі JOY = UP / RISING, JOY = LIGHT, JOY = WARMTH, JOY = INTERNAL PRESSURE, JOY = VALUABLE OBJECT, JOY = GOOD HEALTH. Наприклад: *to be on cloud nine, to beam with joy, a warm glow of happiness, to burst with joy, a bundle of joy, full of the joys of spring*.

Концепт JOY у англійській фразеології ґрунтується на тілесному досвіді людини. Радість у мовних картинах світу часто подається через зміни у поведінці та фізіологічні реакції: *grin from ear to ear, leap up, feast one's eyes, be ready to leap out of one's skin*.

Значну роль у формуванні метафор JOY відіграють зооніми, що відображає анімалістичні культурні уявлення: *happy as a clam, like a dog with two tails, like the cat that got the cream, happy as a possum up a gum-tree*.

Фразеологізми, що виражають радість, відзначаються високим ступенем образності, завдяки чому концепт JOY постає не лише як емоційний стан, але і як

культурно маркований досвід. Приклади образних схем: підйом угору (*over the moon*); світло (*brighten up*); тепло (*warm someone's heart*); цінність (*treasure the moment*).

Емоційний концепт JOY в англійській ідіоматиці вербалізується через комплекс універсальних та культурно специфічних метафоричних моделей, які відображають спосіб переживання щастя англословним суспільством. Фразеологізми демонструють тілесність, образність та культурну символіку радості, що робить їх важливим інструментом дослідження емоційної концептосфери англійської мови.

Концепт SADNESS має багатовимірну структуру, що включає психофізіологічні реакції, зовнішні прояви, оцінний компонент і різну інтенсивність емоції. Смуток часто концептуалізується через фізичні або матеріальні образи, що відображає тілесний досвід людини.

Основні концептуальні метафори SADNESS у англійських ідіомах включають:

Sadness as a Burden (*carry the weight of the world, burdened with sorrow*),

Sadness as Darkness (*in a dark place, dark days*),

Sadness as Liquid / Water (*flooded with grief, a river of tears*),

Sadness as Coldness (*cold comfort, chill of grief*),

Sadness as Illness (*grief-stricken, heart-sick, sick at heart*).

Культурна специфіка англійських ідіом смутку проявляється через символіку темряви, холоду та хвороби, що частково зумовлено християнськими традиціями та соціальною нормою стриманості.

Колірна та фізіологічна символіка відіграє важливу роль у вербалізації SADNESS: *in a blue funk* – пригнічений стан; *frozen with sorrow* – закам'янілий від горя; *your heart sinks into your boots* – раптовий сум чи розчарування.

Концепт SADNESS в англійських ідіомах репрезентує комплексний психоемоційний та культурний досвід, поєднуючи універсальні тілесні прояви емоцій з культурно специфічними образами темряви, холоду, тягаря та хвороби.

Фразеологізми дозволяють передати як індивідуальний, так і соціальний аспект смутку, створюючи багаторівневу, метафорично насичену картину емоції в англomовному суспільстві.

Концепт ANGER є універсальною базовою емоцією, що проявляється через фізіологічні та психоемоційні реакції: підвищення температури, напруження, агресію, втрату контролю: *to get hot under the collar, to see red, to fly off the handle*.

Гнів у англійських ідіомах концептуалізується через тілесний і матеріальний досвід, найчастіше за допомогою метафор нагрівання, кипіння, вибуху, полум'я та механічного тиску.

Найпродуктивніші концептуальні моделі ANGER:

Anger is heat (*hot-tempered, his blood is up*),

Anger is a hot fluid in a container (*to let off steam, to blow one's top*),

Anger is fire (*to add fuel to the fire, to be burning with anger*),

Anger is loss of control (*to fly off the handle, to go berserk*),

Anger is a force / opponent (*overcome by anger, driven by anger, seized with fury*).

Фразеологізми ANGER відображають різні форми прояву емоції: миттєві спалахи (*go ballistic, blow a fuse*), постійну дратівливість (*like a bear with a sore head*), а також агресивну взаємодію (*fight like cat and dog, tear someone to shreds*). Зооморфні та бойові метафори підкреслюють руйнівну та неконтрольовану природу гніву в англomовній культурі: *mad as a hatter, fight tooth and nail, bull at a gate*.

Отже, концепти JOY, SADNESS та ANGER в англійських ідіомах передаються через системні метафори, пов'язані з тілесним досвідом та культурними уявленнями: радість через піднесення, світло і тепло; смуток через тяжкість, темряву і холод; гнів через нагрівання, вибух і втрату контролю. Ідіоми фіксують фізіологічні та психологічні прояви емоцій, їх інтенсивність і соціокультурний контекст.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базова В. І. Фразеологічні одиниці з компонентом-колоронімом в англійській мові: лінгвокультурний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. 2024. Вип. 68. С. 8–11.
2. Барнякова В. М. Визначення поняття «емоційний концепт» у сучасній лінгвістиці. *Мовний простір сучасного світу: тези доповідей VII Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів і молодих учених* (м. Київ, 26 травня 2023 р.). Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУКМА, 2023. С. 24–28.
3. Башкірова Н. П. Проблеми відображення емоцій у мові. *Записки з загальної лінгвістики: Зб. наук. пр. / Відп. ред. М. І. Зубов*. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2005. Вип. 6. С. 13–19.
4. Білоноженко В. *Словник фразеологізмів української мови*. Київ: Вища школа, 2003. 512 с.
5. Галаган В. Емотивність, експресивність та конотація як засіб вираження оцінки. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки»*. 2008. Вип. 80. С. 171–178.
6. Гамзюк М. В. Емотивний компонент значення в процесі створення фразеологічних одиниць: на матеріалі німецької мови: монографія. Київ: Видавничий центр КДЛУ, 2000. 256 с.
7. Гарбера І. В. Емоція гніву у конфліктній комунікації (на матеріалі української та англійської фразеології). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2023. №27. С. 34–37.
8. Гірняк О. Г. Емоція гніву у сучасній емотивній лексиці: теоретичний аспект. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. 2019. № 5. С. 30–39.
9. Денисенко С. Н. Концепт мовної картини світу і сучасні дослідження фразеології. *Науковий вісник Житомирського державного університету ім.*

- І. Франка*. Житомир: Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2010. Вип. 51. С. 3–6.
10. Жайворонок В. В. Етнолінгвістика в колі суміжних наук. *Мовознавство*. Київ, 2004. № 5–6. С. 23–35.
11. Загнітко А. Емотивний профіль гніву в українській фразеології. *Przegląd Wschodnioeuropejski*. Варшава, 2020. Вип. 2. С. 433–444.
12. Залужна О., Магльона В. Вербалізація емоційних станів у сучасному англійськомовному розмовному інтернет-дискурсі (на матеріалі відеооглядів косметичної продукції). *Наукові записки*. Серія: Філологічні науки. 2023. Вип. 206. С. 41–46.
13. Ігнатенко І. Є. Інтенсивність вияву позитивних емоцій у фразеологізмах англійської, німецької, російської та української мов. *Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*. Випуск 33-34. 2017. С. 35–48.
14. Кемінь У. В. Емоція, емотивність та емоційність: до проблеми розмежування термінопонять. *Current issues of social studies and history of medicine. Joint Ukrainian-Romanian scientific journal*. 2020. №:1(25). С. 12–16.
15. Ковалюк Ю. К. Ідіоматика сучасної англійської мови: електронні дані та концептуальне знання: монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 304 с.
16. Кольцова О. С. Функціонування поняття «емоційний концепт» у сучасній лінгвістичній парадигмі. *Закарпатські філологічні студії / редкол.: І. М. Зимомря (гол. ред.), М. М. Палінчак, Ю. М. Бідзіля та ін.* Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т.1, Вип. 19. С. 150–155.
17. Кравцова І. І. Фразеологізми в сучасній англійській мові: визначення, підходи, класифікації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. 2016. Вип. 20 (2). С. 29–32.
18. Краснобаєва-Чорна Ж. До питання про лінгвістичну актуалізацію емоцій. *Матеріали наукової кон-ференції професорсько-викладацького складу,*

наукових працівників і здобувачів наукового ступеня за підсумками науково-дослідної роботи за період 2019–2020 рр., квітень – травень 2021 р. 2021. С. 126–128.

- 19.Красовська І. В. Особливості концептуалізації позитивних емоцій. *Наукові записки*. Серія: Філологічні науки (мовознавство): У 2 ч. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2011. № 95 (1). С. 65–68.
- 20.Кузенко Г. М. Мовні засоби вираження емотивності. *Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки*. 2000. Т. 18. С. 76–83.
- 21.Лелет І. О. Емоційність vs емотивність: взаємозв'язок та розмежування понять. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2021 № 49 том 1. С. 106–110.
- 22.Малярчук О. В. Емоційний концепт ЩАСТЯ: етимологічні та структурні характеристики. *Вісник Житомирського державного університету*. 2014. Вип. 2 (74). С. 132–138.
- 23.Матузкова О. П. Лінгвокультура та переклад: моногр. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 226 с.
- 24.Насалевич Т. В., Луханова А. М. Емоції як об'єкт лінгвістичних досліджень. *Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції «Strategiczne pytania światowej nauki. 2015»*. Мелітополь, 2015. С. 46–49.
- 25.Підгорна А. Б. Поняття концепт, його структура та мовна репрезентація. *Наукові записки Національного університету Острозька академія*. Серія: Філологічна. 2014. № 42. С. 133–135.
- 26.Прокойченко А. В. Категоріальний статус емотивності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. 2015. Вип. 58. С. 228–230.
- 27.Прокопенко А., Панченко Є. Інструменталізація емоцій у маніпулятивних практиках політичного дискурсу. *Філологічні трактати*. 2025. 17(1). С. 40–53.

- 28.Свідер І. А. Основні особливості емотивного тексту. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2013. Вип. 33. С. 275–278.
- 29.Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
- 30.Снігур Н. С. Лексико-семантичне поле гумор / humor в українській та чеській мовах. *Магістеріум*. 2011. Вип. 43. С. 78–82.
- 31.Ставчук Н. Емоція як об'єкт лінгвістичних досліджень. *Збірник наукових праць студентів та молодих учених*. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. С. 170–175.
- 32.Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. К.: Знання, 2007. 494 с
- 33.Чабаненко В. А. Стилїстика експресивних засобів української мови. Запоріжжя: ЗНУ, 2002. 351 с.
- 34.Чайковська Є. Ю. Поняття «емотивність» та «експресивність» у мові науки. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*. Київ: Логос, 2012. С. 279–287.
- 35.Черевченко О. Художня естетика англійських ідіом ономастичного характеру. *Філологічний часопис*. 2023. Вип. 2 (22). С. 80–93.
- 36.Шамаєва Ю. Ю. Методологічні засади дослідження вербалізованих концептів емоцій. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2011. Випуск 56. С. 187–191.
- 37.Шах К., Коваль Л. Проблема вербалізації емоцій у науковому дискурсі. *Актуальні питання гуманітарних наук. Серія Мовознавство. Літературознавство*. 2021. Випуск 41. Том 3. С. 140–145.
- 38.Arndt H., Janney R. Intracultural Tact versus Intercultural Tact. Politeness in Language. *Studies in its History, Theory and Practice*. New York: Mouton de Gruyter, 1992. P. 21–41.
- 39.Averill J. Emotional meaning and cultural scripts. *Emotion Review*. 2021. № (1). P. 5–15.

40. Basaraba I. Challenges encountered in automatically classifying phraseological units. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers*. Drohobych: Publishing House “Helvetica”, 2024. Issue 75. Volume 1. P. 146–152.
41. Cambridge English Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
42. Cserép A., Andor J., Hollósy B; Laczkó T. Idioms and metaphors. *When Grammar Minds Language and Literature*. Debrecen: Institute of English and American Studies, University of Debrecen, 2008. P.85–94.
43. Fernando C. *Idioms and Idiomaticity*. Oxford / Melbourne: Oxford University Press, 1996. 184 p.
44. Gian Marco Farese The Cultural Semantics of the Japanese Emotion Terms “Haji” and “Hazukashii”. *New Voices in Japanese Studies*. 2016. Volume 8. P. 32–54.
45. English Dictionary. URL: <https://getidiom.com/dictionary/english/fear-of-darkness>
46. Jakobson R. *Essais de linguistique générale*. Paris: Les Éditions de Minuit, 1963. 272 p.
47. Koltsva O. S. Fear, Anger, Sadness as Core Concepts of the Emotional Picture of the World in English Phraseology. *Південний архів (Філологічні науки)*. 2023. №92. С. 28–34.
48. Kövecses Z. *Emotion Concepts*. New York: Springer-Verlag, 1990. 240 p.
49. Kövecses Z. *Metaphor and emotions: Language, culture, and body in human feeling*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000. 242 p.
50. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. The University of Chicago Press, Chicago. 2003. 193 p.
51. Longman Dictionary of English Language and Culture / Ed.D. Summers. Harlow: Longman, 1992. 1528 p.
52. Longman Dictionary of English Idioms. L.: Longman, 1996. 387 p.
53. Matsumoto D. Cultural Influences on Emotional Expression. *Journal of Cross-Cultural Psychology*. 2019. № 50 (1). P. 40–52.

54. Muhammadieva N. M. Some Peculiarities of Expressing the Category of Emotivity. *Indonesian Journal of Innovation Studies*. 2022. Vol. 18. URL: <https://ijins.umsida.ac.id/index.php/ijins/article/view/643/613>]
55. Nada A. Y. Al-Muttalibi. “English Intensifiers as Devices of Emotional Enhancement.” *Alustath Journal for Human and Social Sciences*. 2023. № 62 (2). P. 462–472.
56. Puhach Y. M. The verbalization of emotions in english phraseological units. *Scientific Journal of Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine. Series 9. Current Trends in Language Development*. 2024. Issue 27. P. 38–50.
57. Šeškauskienė I. Emotion or Reason? Heart as a Container in English and Lithuanian. *Kalbotyra*. Vilnius: University, Lithuania, 2020. Vol. 73. P. 132–149.
58. Solomon Robert, Stone Lori. On “Positive” and “Negative” Emotions. *Journal for the Theory of Social Behaviour*. 2002. Issue 32. P. 417–435.
59. The Free Dictionary. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com/>
60. The Idioms. Largest Idioms Dictionary. URL: <https://www.theidioms.com/>
61. The Oxford Dictionary of Idioms. URL: <https://ngoangu.vimaru.edu.vn/wp-content/uploads/documents/Oxford-Dictionary-of-Idioms-1.pdf>
62. Turgumbaeva N. K., Ospanova D. Zh., Kapantaikyzy Sh. The Category of Emotivity as a Linguistic Phenomenon: Syntactic Means of Conveying Emotional States. *Actual problems of linguistics*. 2025, Issue 30, 3 (119). P.148–160.
63. Wierzbicka A. *Emotions across Languages and Cultures: Diversity and Universals*. Cambridge University Press. 1999. 361 p.
64. Wierzbicka A. *Imprisoned in English: The Hazards of English as a Default Language*. NY: Oxford University Press, 2014. 287 p.
65. Zhou P, Critchley H, Nagai Y, Wang C. Divergent Conceptualization of Embodied Emotions in the English and Chinese Languages. *Brain Sciences*. 2022. № 12 (7). P. 9–11.